

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
1.2 Facultatea	D.P.P.D.
1.3 Departamentul	D.P.P.D.
1.4 Domeniul de studii	
1.5 Ciclul de studii	CICLUL LICENȚA (NIVEL I)
1.6 Programul de studii / Calificarea	PROGRAM DE FORMARE PSIHOPEdagogică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumire disciplină	DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE Română B, P.U. Nivel I						
2.2 Titular activități de curs	Lect.univ.dr. Ioana Banaduc						
2.3 Titular activități de seminar	Lect.univ.dr. Ioana Banaduc						
2.4 Titular activități de laborator/lucrări	-						
2.5 Anul de studiu	3	2.6 Semestrul	5	2.7 Tipul de evaluare	E.	2.8 Regimul disciplinei	OBL.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care ore curs	2	seminar	2	laborator	-
3.2. Număr ore pe semestru	56	din care ore curs	28	seminar	28	Laborator	-
3.3.Distribuția fondului de timp:							ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						20	
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe						20	
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						20	
Tutoriat							
Examinări						9	
Alte activități.....							
3.4 Total ore studiu individual	69						
3.5 Total ore pe semestru ²	125						
3.6 Numărul de credite	5						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studentii cunosc principalele noțiuni de specialitate ca urmare a studierii disciplinelor de referință din aria științelor limbii și literaturii române, pedagogiei și psihologiei educației.
4.2 de competențe	Competența de a utiliza adecvat cunoștințele de specialitate și cele psihopedagogice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dotarea tehnică adecvată a sălii: videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului	Resurse materiale necesare
5.3 de desfășurare a laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și aplicarea adecvată a modelului didactic al disciplinei în practica școlară, precum și a terminologiei de specialitate; • Formarea și dezvoltarea capacităților de planificare, proiectare, organizare și (auto)evaluare a activităților de limbă și literatură română, în vederea pregătirii studenților pentru practica pedagogică de specialitate; • Formarea capacităților de a selecta, dezvolta și aplica o varietate de strategii didactice și de evaluare adecvate specificului disciplinei; • Formarea abilității de a reflecta coerent și creativ asupra studiului disciplinei în ansamblu și asupra domeniilor ei specifice, în vederea realizării unor demersuri didactice adaptate specificului grupurilor țintă și în funcție de condițiile concrete ale școlii; • Motivarea și implicarea studentului în activități de cercetare didactică prin participări la diferite manifestări științifice (cercuri studențești, simpozioane etc.).
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice pentru profesia didactică; ▪ Cooperarea eficientă în echipe pentru desfășurarea adecvată a activităților educaționale. ▪ Cultivarea autonomiei și a responsabilității profesionale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea modelelor didactice ale disciplinei, a principalelor concepte și teorii de didactica specialității, însușirea metodelor și tehnicilor de formare a competenței de comunicare în limba maternă elevilor de gimnaziu, precum și dezvoltarea abilităților de planificare, proiectare, organizare și evaluare a activităților didactice.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea limbajului specific disciplinei de studiu; • utilizarea corectă a documentelor cu sens reglator, în vigoare; • cunoașterea noii viziuni curriculare a disciplinei, a specificului modelelor didactice și a conceptelor specifice acestora; • utilizarea creativă a principiilor modelelor didactice actuale în diverse contexte educaționale; • aplicarea principiului predării integrate în proiectarea, implementarea și evaluarea unităților de învățare, precum și a activităților didactice; • structurarea corectă și coerentă a activităților didactice în funcție de parametrii proiectării didactice; • utilizarea corectă a metodologiei specifice disciplinei în vederea formării capacităților, valorilor și atitudinilor specifice disciplinei; • aplicarea strategiilor didactice și de evaluare în mod coerent și creativ pentru o abordare didactică centrată pe elev, pe formarea complexă a personalității acestuia; • manifestarea unei atitudini deschise și flexibile pentru documentarea permanentă din surse bibliografice naționale și internaționale.

8. Conținuturi curs

Metode de predare

<p>Modul I:</p> <p>1. a) Didactica specialității – știință în emergență Statutul didacticii limbii și literaturii române Definiții. Perspective: concepția actuală asupra studiului limbii și literaturii în școala românească.</p> <p>b) Privire diacronică – Rolul cărțurilor bănățeni în constituirea didacticii specialității. Scurt excurs cu privire la evoluția terminologiei didactice în limba română. (2 ore)</p> <p>Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alina Pamfil, <i>Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise</i>, Editura Paralela 45, Pitești, 2003, pp.5-8. 2. Florentina Sâmișăian, <i>O Didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev</i>, Editura Art, București, 2014, pp.13-17, 34-38. 3. Ioana Banaduc, <i>Aspecte privind edificarea terminologiei pedagogice românești moderne</i>, în Emilia Parpală (coord.), <i>Comunicare, identitate, comparatism</i>, Craiova, Editura Universitaria, 2013, p. 17-30. 4. Ioana Banaduc, <i>Cultivarea limbii române în școala românească bănățeană de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui următor. Proces activ de constientizare a identității</i>, în <i>Philologica Banatica – Societatea de Științe Filologice din România, Filiala Timișoara</i>, Timișoara, vol.I, 2012, Editura Amphora – Mirton, p.42-50. 5. Ioana Banaduc, <i>Reflexe lingvistice ale educației în arealul românesc de la începutul secolului XX</i>, în „Intertext”, nr.10, 2016, p.198-203. 6. Ioana Banaduc, <i>O ipostază a spiritualității românești: Banatul și cultura activă. Reflecții în presa cu preocupări pedagogice (1860-1918)</i>, București, Editura Pro Universitaria, 2017, 237 pag. <p>2. Cum se preda ieri și cum se predă azi? (2 ore)</p> <p>a) Abordare comparativ - istorică a modelelor didactice: paradigma tradițională versus modelul comunicativ și modelul dezvoltării personale</p> <p>Dimensiuni ale analizei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viziunea dominantă asupra culturii și limbii; - Concepția dominantă despre învățare; - Conținuturi privilegiate; - Relația cadru didactic-elev; - Metodologie - Valori urmărite <p>b) Trăsăturile modelelor curriculare: comunicativ-funcțional și dezvoltării personale. Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Florentina Sâmișăian, <i>O Didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev</i>, Editura Art, București, 2014, pp.60-64 2. Alina Pamfil, <i>Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise</i>, Editura Paralela 45, Pitești, 2003, pp. 15-53. 3. Idem, <i>Modelul comunicativ-funcțional și elementele de construcția comunicării</i>, „Perspective”, 1/2003, pp. 2-12. 4. Pamfil, A., I. Tămăian, <i>Studiul limbii și literaturii române în secolul XX. Paradigme didactice</i>, Casa Cărții de Știință, 2005. <p>3 Programele școlare. Rol. Elemente constitutive. Prezentare comparativă a programelor școlare de gimnaziu: 2009 versus 2017. Reflectarea modelelor didactice în programele școlare. Competențe, valori și atitudini. Domenii de conținuturi. Abordarea tematică (4 ore)</p>	<p>Prelegerea interactivă Conversația catehetică euristică Explicația Demonstrația Studiul de caz Problematizarea Simulare</p>	<p>și</p>
---	---	-----------

<p>Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Florentina Sâmihăian, <i>O Didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev</i>, Editura Art, București, 2014, pp. 34- 37, 40-65. 2. Dezbateri - <i>Noua programă de limba și literatura română pentru gimnaziu. Reacții la cold</i>, în „Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române”, nr. 2(34), 2017, p.110-138. <p>3. Proiectarea didactică. Planificarea anuală/semestrială, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție. (2 ore)</p> <p>Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ioana Banaduc, <i>Ghid de practică pedagogică. Specializarea Limbă și literatură română</i>, Timișoara, Editura Eurobit, 2010. 2. Florentina Sâmihăian, <i>O Didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev</i>, Editura Art, București, 2014. 		
<p>Modul II: Didactica limbii române (4 ore)</p> <p>1.1. Care sunt finalitățile activităților de limbă?</p> <p>1.2. Identificarea elementelor din domeniul de conținuturi: <i>Elemente de construcție a comunicării.</i></p> <p>1.3. Corelarea competențelor specifice cu o serie de activități de învățare în programele școlare în vigoare. Exemplificări.</p> <p>2. Etapele formării noțiunilor gramaticale.</p> <p>2.1. Ipostazele învățării la limba și literatura română.</p> <p>3. Tipuri de demers didactic: inductiv, deductiv, analogic, dialectic. Exemplificări.</p> <p>4. Activități, metode și tehnici de predare a limbii române în școală.</p> <p>5. Mijloace de învățământ folosite în studierea limbii române.</p> <p>6. Tipologia lecțiilor de limbă română.</p> <p>Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Goia, Vistian, <i>Didactica limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu</i>, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002. 2. Perspective – revista de didactica limbii și literaturii române., Nr.6/2003 – Construcția comunicării. 3. Pamfil, A., <i>Modelul comunicativ-funcțional și elementele de construcția comunicării</i>, "Perspective", 1/2003, pp. 2-12. 4. Parfene, Constantin, coord., <i>Aspecte teoretice și experimentale în studiul literaturii în școală</i>, Editura Universității Al.I. Cuza, Iași, 2000. 	<p>Demonstrația, Conversația euristică, Dezbateri, Problematizarea</p>	
<p>Modul III: Didactica lecturii (6 ore)</p> <p>1. Despre lectură și rolul ei</p> <p>1.1. Optimizarea lecturii în școală: rolurile profesorului;</p> <p>1.2. Finalitățile studiului lecturii formulate în programele școlare în vigoare: competențele specifice claselor gimnaziale.</p> <p>2. Cum ar trebui abordată lectura în școala de azi?</p> <p>2.1. Noutățile metodologice ale programei școlare din 2017 pentru domeniul lecturii.</p> <p>3. Ce modalități de abordare a lecturii în școală cunoaștem?</p> <p>3.1. Posibile modelele didactice pentru studiul textului. Privire comparativă;</p> <p>3.1.1. Modelul dezvoltării personale. Caracteristici și metodologie.</p> <p>4. Receptarea textului literar în școala gimnazială.</p> <p>4.1. Treptele receptării; Tipuri de texte propuse pentru studiu.</p>	<p>Prelegerea interactivă, Conversația catehetică și euristică, Explicația, Demonstrația, Studiul de caz, Problematizarea, Simulare</p>	

<p>4.2. Variante de structurare a unor scenarii didactice.</p> <p>Bibliografie: Florentina Sămihăian, <i>Text literar, text nonliterar</i>, în „Limba și literatura română”, nr. 2, 2003, p. 28-33. „Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române”: nr. 1 / 2001, cu tema <i>Lectura</i>, nr. 2 / 2004, cu tema <i>Literar – nonliterar</i>, nr. 1 / 2005, cu tema <i>Textul epic</i>. Nr 2/2005- <i>Textul liric</i> Nr.1/2006– <i>Textul dramatic</i> Paul Cornea, <i>Introducere în teoria lecturii</i>, Editura Minerva, 1988. Alina Pamfil, Monica Onojescu, coordonatori, <i>Lectura. Repere actuale</i>, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005. Alina Pamfil (coord.), <i>Texte si contexte</i>, Editura Casa Cartii de Știință, Cluj, 2006. Alina Pamfil, <i>Literatura în școală: între preconcepțiile profesorilor și concepția curriculară</i>, în <i>Profesorul de lectură</i>, Editura Casa cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014, p.24-34. Pamfil, A., <i>Didactica literaturii</i>, București, Ed. Art, 2016. Ioana Tămăian, <i>Evaluarea lecturii. Aspecte specifice</i>, în <i>Profesorul de lectură</i>, Editura Casa cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014, p.43-49. Ilie, Emanuela, <i>Didactica literaturii române</i>, Editura Polirom, Iași, 2008. Parfene, Constantin, <i>Literatura în școală</i>, EDP, Buc., 1997. Parfene, Constantin, coord., <i>Aspecte teoretice și experimentale în studiul literaturii în școală</i>, Editura Universității Al.I. Cuza, Iași, 2000. Calaque, E. et David, J., <i>Didactique du lexique. Contexte, démarches, supports</i>, Bruxelles, De Boeck Université, 2004. Francis Grossmann, « <i>Didactique du lexique : état des lieux et nouvelles orientations</i> », Pratiques [En ligne], 149-150 2011, mis en ligne le 17 juin 2014, consulté le 30 septembre 2016. URL : http://pratiques.revues.org/1732.</p>		
<p>Modul IV:</p> <p>1. Didactica oralului (2 ore) Principiile didacticii oralului. Comunicarea orală ca mijloc de predare-învățare și domeniu de conținuturi; Activități specifice comunicării orale. Metode și tehnici specifice. Structurarea lecției de comunicare orală. Forme de evaluare a comunicării orale</p> <p>2. Didactica redactării (2 ore) Principiile didacticii redactării. Activități, metode și tehnici de predare a comunicării scrise. Forme de evaluare a activității de redactare a elevilor.</p> <p>Bibliografie: „Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române”: Nr. 2/2002– <i>Oralul</i> Nr.2/2003– <i>Interdisciplinaritate, pluridisciplinaritate, transdisciplinaritate</i> Nr. 1/2004- <i>Întrebarea</i> Șerbănescu, Andra, <i>Cum se scrie un text</i>, ed a II-a, Editura Polirom, Iași, 2001. Parfene, Constantin, <i>Compozițiile în școală</i>, EDP, Buc., 1996.</p>	<p>Prelegerea interactivă, Conversația catehetică și euristică, Explicația, Demonstrația, Problematizare, Exercițiu</p>	
<p>Modul V: Evaluarea la limba și literatura română (2 ore) Tipuri de teste. Tipologia itemilor.</p>	<p>Studiu de caz</p>	
<p>Pregătire titularizare: analiza subiectelor (2 ore) Prezentarea elementelor cheie pentru rezolvarea</p>	<p>Exercițiu</p>	

8.2 Seminar	Metode de predare	
-------------	-------------------	--

<p>1. De ce studiem limba și literatura română în școală? Trăsăturile disciplinei și finalitățile propuse în programele școlare (finalități acronice și finalități ale momentului).</p>	<p>Conversația euristică Explicația Problematizarea Exercițiu Tehnica ciorchinului</p>	<p>2 ore</p>
<p>2. Cum se predă ieri și cum se predă azi? Rolul manualelor școlare în gimnaziu. Grila de analiză a manualelor școlare. Analiza comparativă a unor conținuturi din manuale vechi și de actualitate (alternative).</p>	<p>Conversația euristică Studiul de caz Problematizarea Demonstrația</p>	<p>2 ore</p>
<p>3. Elemente de proiectare Modalități de structurare a planificării calendaristice anuale și a proiectelor pentru unitățile de învățare. Exemple. Studiul de caz: Analiza proiectului unei unități de învățare.</p>	<p>cupul brainstormingul, învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică studiul de caz</p>	<p>2 ore</p>
<p>4. Proiectul de lecție Etapile realizării unui proiect de lecție. Set de criterii pentru autoevaluarea proiectării. Tipuri de lecții specifice disciplinei limba și literatura română. Studiul de caz: Analiza unor proiecte de lecție</p>	<p>exercițiul, demonstrația studiul de caz problematizarea tehnica SINELG</p>	<p>2 ore</p>
<p>Formarea conceptelor gramaticale Exersarea demersurilor didactice pentru activitățile de formare a conceptelor gramaticale: inductiv / deductiv / analogic / dialectic Metodologie specifică: strategii didactice (tipuri de exerciții gramaticale). Aplicație : realizarea și susținerea unui proiect de lecție pe tematica dată</p>	<p>învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică și catihetică metoda RAI exercițiul metoda bulgărele de zăpadă</p>	<p>4 ore</p>
<p>Didactica lecturii. Discutarea unor chestionare privind identificarea intereselor pentru lectură, a unor chestionare ce vizează abordarea lecturii dintr-o anumită perspectivă. Strategii de formare a capacităților de comprehensiune. Activități care preced și urmează primei lecturi. Exemplificări și exerciții.</p>	<p>brainstormingul, învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică și catehetică tehnica ciorchinului</p>	<p>2 ore</p>

<p>Studiul textului epic; Abordări didactice ale conceptelor operaționale specifice textului epic: personaj, narator, etc. Modalități de explicare a cuvintelor și a expresiilor necunoscute din text Aplicație: proiectare didactică pentru un text epic, la alegere</p>	<p>învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, Conversația euristică știu/vreau să știu/am învățat, exercițiul</p>	<p>2 ore</p>
<p>Studiul textului liric Concepte operaționale specifice textului liric Aplicație: proiectare didactică pentru un text liric, la alegere</p>	<p>exercițiul de exemplificare demonstrația, Conversația euristică, exercițiul</p>	<p>2 ore</p>
<p>Studiul textului dramatic Concepte operaționale specifice textului dramatic Aplicație: proiectare didactică pentru un text dramatic, la alegere</p>	<p>exercițiul de exemplificare demonstrația, Conversația euristică, exercițiul</p>	<p>2 ore</p>
<p>Lecția de redactare. Tipologia textelor redactate în gimnaziu: exemplificări Realizarea planului simplu, planului dezvoltat de idei și a rezumatului: aplicarea algoritmului de lucru pentru două tipuri diferite de text (științific și literar) Aplicații</p>	<p>exercițiul de exemplificare demonstrația, Conversația euristică, exercițiul</p>	<p>2 ore</p>
<p>Comunicarea orală Activități specifice comunicării orale Metode și tehnici de comunicare orală provenite din gândirea critică Structurarea lecției de comunicare orală Aplicații</p>	<p>învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică, exercițiul</p>	<p>2 ore</p>
<p>Evaluarea Testul de evaluare pentru lecția de limbă și literatură; tipuri teste, tipologia itemilor, metode de evaluare. Aplicații</p>	<p>învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică, exercițiul</p>	<p>2 ore</p>
<p>Rezolvarea unor subiecte de la titularizare</p>	<p>exercițiu</p>	<p>2 ore</p>
<p>8.3 Laborator -</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Bibliografie suplimentară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cerghit, Ioan, <i>Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii</i>, Editura Aramis, București, 2002. 2. Dumitru, Al., Ion, <i>Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă</i>, Editura de Vest, Timișoara, 2000. 3. Dumitrescu, Ana, <i>Metodologia structurilor narative</i>, EDP, Buc., 1998. 4. Goia, Vistian, Drăgoteiu, Ion, <i>Metodica predării limbii și literaturii române</i>, EDP, Buc., 1995. 5. Oprea, Crenguța, <i>Alternative metodologice interactive</i>, Editura Universității din București, 2003. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile și activitățile aferente disciplinei didactica limbii și literaturii române asigură o familiarizare a studenților cu aspectele didactice ce trebuie corect gestionate la nivel educațional în cadrul sistemului și procesului de învățământ.

Conținuturile disciplinei sunt corelate cu programele pentru examenele de Titularizare, Definitivat și Grad Didactic II.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere
9.1 Curs	răspunsurile la examen (evaluarea finală) -asimilarea unui set de cunoștințe de specialitate	Evaluare scrisă sau orală	25 %
	evaluarea continuă pe parcursul semestrului - cunoașterea și aplicarea eficientă a metodologiei formării a competenței de comunicare și a competenței literare ; - aplicarea principiilor și a modalităților de evaluare a activităților de comunicare și de receptare și producere de text.	Teste formative, studii de caz	25%
9.2 Seminar	aplicarea unor concepte și strategii didactice în proiectarea unui scenariu didactic, pe o temă dată, sau a unor secvențe didactice, urmate de activități de simulare și analiză	Prezentări orale, studii de caz	25%
	evaluarea materialelor pe care studenții le pregătesc în timpul semestrului	Evaluarea proiectelor de lecție	25 %
9.3 Laborator/rări			

9.4. Standard minim de performanță:

Pentru acordarea notei 5, studentul trebuie:

să îndeplinească criteriile privind numărul minim de prezențe la curs și seminar.

să obțină cel puțin nota 5 la activitățile de curs, respectiv nota 5 la activitățile de seminar.

Proiectele de lecție vor fi evaluate pornind de la următoarele aspecte:

- ✓ Identificarea corectă a competențelor din programa școlară pentru conținuturilor propuse spre studiu
- ✓ Coerența demersului didactic (coerența generală a proiectului și legăturile între diversele secvențe didactice)
- ✓ Activitățile sunt stimulative, de tip formativ și antrenează cât mai mulți elevi prin forme diverse de organizare a clasei
- ✓ Activitățile vizează în mod nemijlocit obiectivele /competențele selectate
- ✓ Materiale-resursă folosite
- ✓ Conținut științific (explicații științifice / definiții corecte).
- ✓ Explicarea strategiei didactice
- ✓ Corelarea obiectivelor cu activitățile de învățare și evaluarea.

Data completării

Semnătura titularului

Semnatura directorului de departament